

Egentlig savne jo de kommunale Raad ingenlunde Myndighed til at kunne give Understøttelse med høiere Autoritetens Billigelse, en Billigelse, som neppe nogenfinde vil blive negtet. Kun er det lidt tidsspildende, at denne skal søges, og det er derfor egentlig kun for at undgaa Omkost, at de første Paragrafer ere indsatte i nærværende Lovforslag. Altsaa § 6 er for Forslagsstillerne det Principale, om man kan ordne Grundtanen deri paa en anden Maade, det skal man henstille; maaske man hellere burde sætte en fast Sum istedetfor 25 Ore pr. Indbygger; det er imidlertid det Underordnede; og om man skal sætte et større eller mindre Tilskud i Forhold til, hvad Kommunerne selv give, det vil jeg ogsaa betragte som underordnet. Det Principale i Tanken er Hjælp fra Statens Side til Selvhjælp. Man kan beklage, at Stillingen er en saadan, at man skal fremkomme med et saadant Forslag; thi jeg maa indrømme, at den Slags Folk, som dette Lovforslag tilsigter at hjælpe, er Folk, som skalde være betryggede ved Samfundets Organisation iforveien. Samfundet skalde være saaledes organiseret, at værdige Tvængende — og det er dem, der her sigtes til — ikke skalde være afhængige af, om slige Lovforslag kunne gaa igjennem Rigsdagen eller ikke. Saaledes burde jo Samfundet være organiseret; og jeg tvivler heller ikke om, at det kan organiseres saaledes med god Billie fra alle Sider. For Landarbejdernes Vedkommende have vi det lille Lovforslag, der ligger for her, som vi lige nu have behandlet, og som kan faae sin Betydning. Det vil maaske blive noget uviddet og noget forandret; men det have vi afhandlet i Forveien, og det skal jeg ikke nu komme tilbage til. Jeg skal henvise til det Lovforslag, der er indbragt af den ærede Minister i det andet Thing om Laan til mindre Eiendomsbesiddere. Jeg vil haabe, at den ærede Minister vil være istand til at faae det gennemført. Det kan have sin Betydning til at hjælpe Landarbejderne baade direkte og indirekte. Jeg skal fremdeles henvise til, at der i Arbejderkommissionens Betænkning er forlangt for Byernes Vedkommende Understøttelse baade til Sygekasser og Understøttelseskasser, og jeg skal henvise til, at der for flere Aar siden her i Thinget blev vedtaget et Lovforslag, der gik i samme Retning. Ligesom man altsaa skal hjælpe paa Landarbejdernes og Husmændenes Kaar, hvilket ogsaa af den ærede Minister blev erkjendt; og fra hans Standpunkt blev betragtet for at være en Samfundsopgave, saaledes vil det ogsaa være nødvendigt at tage fat paa Byernes Forhold. Den ærede Minister kan vist ikke ret længe blive fri for at lade denne Sag ligge, og det vil da vise sig, om Rigsdagen er saaledes sammensat efter den forandrede Grundlov, al den kun har sine egne Interesser og de Valgeres Interesse for Die, af hvem den er sendt. Thi er det saa, at vi kun gaa til vore egne Interesser og dem, vi nærmest

tro at repræsentere, og at Landstinget kun gaar til sine, følger deraf et endeløst Arbejde uden Resultat. Det kan naturligvis blive ved at gaa nogle Aar, indtil det ender med, at Alle blive kjede af en saadan Rigsdag, og saa kommer der en eller anden Strømning, der hvirveler os alle tilhøje. Det bliver Enden paa en Rigsdag, der bliver ved med endeløse Forhandlinger uden Resultat. Det kan gaa i rolige Løber maaske i mange Aar, men komme vil det sikkert. Man vil altsaa faae at se, om Rigsdagen er saaledes i sin Sammensætning, at den ikke kan se udenfor sit eget Markstjæl, om jeg saa maa sige, det vil sige paa andet Danst, se udenfor de snævre Interesser, som de enkelte Medlemmer tro at være kaldede til at repræsentere. Thi man maa ikke lukke Øinene for, at de, i hvis Navn dette Forslag her fremkommer, jo egentlig tilbørlig ere Folk, der vel ikke ere uden Repræsentation, idet de have en Slags Repræsentation her i Folkethinget, men dog staa ved Grænsen, om jeg saa maa sige, af at være uden Repræsentation, idet de, saasnart de synke ned til at faae Almisse, ere uden Repræsentation, uden Indflydelse paa, hvem der sidder her (Modsigelse). Jo, idet de faktisk ikke have Indflydelse paa, hvem der sidder her. I den Forstand ere de uden Repræsentation. Ellers vil jeg haabe, at de ikke skulle være det; men det er det, som skal prøves og vil blive prøvet ved de Lovforslag, som den ærede Minister har erkjendt for nødvendige, nemlig de Lovforslag, som sigte til at forbedre de lavere Klassers Stilling. Det har han allerede erkjendt under den forrige Sags Behandling og har ligeledes vist det ved Indbringelsen af Lovforslaget om Kredittasser i det andet Thing, og det Samme, som gjøres gjældende overfor Landarbejderne, kan med fuld saa god Ret gjøres gjældende overfor Kjøbstæderne. Jeg skalde tage meget feil, om ikke den Foræning, som nok kaldes Foræningen for Industri og Haandværk, har haft meget stærkt fremme paa sine Møder og fremdeles vil drage frem, at Staten maa komme til at tage i sin Haand, hvorledes Understøttelseskasser, Sygekasser osv. skulle hjælpe, og det indrer mig meget, at den ærede Minister efter de Anmodninger, der ere fremkomne andetsteds og herfra gjennem Lovforslag, ikke allerede har set sig istand til at kunne tage disse Sager i sin Haand. Det er altsaa, fordi Samfundet ikke er tilstrækkelig organiseret og navnlig ikke organiseret i den Retning, at de værdige Tvængende ikke uden Styld kunne blive kastede paa Fattigvænnet, at nærværende Lovforslag fremkommer, og til at fremme dette Diemed sigter navnlig § 6 ved at sige til Kommunerne: Hjælp I, kunne I faae det Halve erstattet af Statskassen. Dog har man, for at Summen ikke skal være aldeles ubegrændset, sat ind „dog ikke over 25 Ore pr. Indbygger.“ — Jeg har hørt den mærkværdige Indvending imod